

El seu mestratge és més present que mai

MARIÀNGELA VILALLONGA
VICEPRESIDENTA DE LA SECCIÓ
FILOLÒGICA DE L'IEC

L'any 1999, a les premses de l'Institut d'Estudis Catalans, va aparèixer un volum de 510 pàgines, signat per Antoni M. Badia i Margarit, que portava aquest títol: *Les Regles de esquivar vocables i "la qüestió de la llengua"*. Feia cinquanta anys que el doctor Badia treballava amb i en aquesta obra. Amb aquesta obra, perquè la primera part del títol fa referència a un compendi de normes per parlar bé el català que l'humanista Pere Miquel Carbonell va copiar, pels volts de 1492, en un manuscrit conservat a l'Arxiu Capitular de Girona. I en aquesta obra, perquè cinquanta anys abans el doctor Badia havia editat per primera vegada l'opuscle de Carbonell. Sí, cinquanta anys va passar el doctor Badia de bracet, però barallant-s'hi sovint, amb aquells mots "grossers o pagesívols los quals deu squivar qui be vol parlar la llengua catalana", un text que és, de totes totes, la primera normativa de la llengua catalana.

En l'interim dels cinquanta anys que van de l'una a l'altra edició, Badia va fixar i va explicar la gramàtica catalana, la contemporània i la històrica. Les seves *Gramàtica històrica catalana*, o la *Gramàtica catalana* o la *Gramàti-*

ca de la llengua catalana han estat manual per aprendre la llengua catalana i llibre de capçalera per a generacions i generacions de catalans i no catalans. Va ser rector de la Universitat de Barcelona, va ser president de la Secció Filològica de l'Institut d'Estudis Catalans, va recollir premis i honors. Si avui destaco *Les Regles*, és perquè el mateix Badia va escriure: "És el tema que he estimat més a la vida. L'he tingut cinquanta anys al cap i al cor".

I qui va ser l'autor de *Les Regles*? Vet aquí el quid de la qüestió. El doctor Badia va investigar a fons l'autoria de l'opuscle i va arribar a la conclusió que era el mateix Pere Miquel Carbonell, un humanista català que es vantava de la seva cal·ligrafia bellíssima. Savi com era, el doctor Badia mostrava una gran generositat, escoltava els altres i suscitava el debat intel·lectual. És així que les presentacions d'aquell seu llibre no les va voler encararades ni va triar només presentadors que l'omplissin d'elogis, com mereixia, no, no. El diàleg i el debat, la recerca constant, tot plegat ha suscitat nous volums sobre la qüestió fins fa ben poc, perquè el doctor Badia despertava les ments, agullonava l'intel·lecte. I posava el cap i el cor en tot allò que empenia.

No ens deixem vèncer per l'absència física del doctor Badia, perquè el seu mestratge és més present que mai. —

Antoni M. Badia i Margarit, investit doctor honoris causa per la Universitat de València, el 4 d'abril del 2003. KAI FÖRSTERLING / EFE